

Quality of Nursing Graduates as Perceived by Employers: A Study of Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom, Academic Years 2021–2023

Journal of Organizational Innovation & Culture, 17(1) 40–48.

ISSN: 2822-0862 (Online) ISSN: 2822-0854 (Print)

<https://skjournal.msu.ac.th>

Received (29 August 2025): Revisions (27 October 2025): Accepted (17 November 2025)

Narakorn Polharn

Researcher, Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom, Nakhon Phanom University,
Email: z484950z@gmail.co

Citation

Polharn, N. (2026). Quality of nursing graduates as perceived by employers: A study of Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom, academic years 2021–2023. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, 17(1), XX–XX.

Abstract

This study aimed to evaluate the quality of graduates from Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom, in accordance with the Thailand Qualifications Framework for Higher Education (TQF:HEd) during the academic years 2021–2023. The population consisted of employers and stakeholders who assessed the graduates working in their respective organizations, covering a total of 444 graduates. The research instrument was the Graduate Quality Assessment Form based on the TQF:HEd, developed by the Division of Academic Promotion and Registration, Nakhon Phanom University. Data were analyzed using mean, percentage, and standard deviation, while qualitative data from employers' comments were analyzed using content analysis.

The results revealed that the overall quality of the graduates during the academic years 2021–2023 was at a very good level. The highest mean scores were found in morality and ethics and cognitive skills ($\bar{x} = 4.27$), followed by knowledge ($\bar{x} = 4.26$), numerical analysis, communication, and information technology skills ($\bar{x} = 4.20$), professional skills ($\bar{x} = 4.17$), and interpersonal skills and responsibility ($\bar{x} = 4.14$), respectively.

Keywords: Graduate Quality, Nursing College, Evaluation, Professional Skills, Morality and Ethics

คุณภาพบัณฑิตพยาบาลตามทัศนคติของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ปีการศึกษา 2564 – 2566

นรากร พลหาญ

นักวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

อ้างอิง

นรากร พลหาญ. (2569). คุณภาพบัณฑิตพยาบาลตามทัศนคติของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ปีการศึกษา 2564–2566. วารสารนวัตกรรมและพัฒนธรรมองค์การ, 17(1), 40-48.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2564–2566 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้เสียที่ทำหน้าที่ประเมินบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในแต่ละองค์กร รวมจำนวนบัณฑิตทั้งสิ้น 444 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งพัฒนาโดยกองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนครพนม วิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อเสนอแนะจากผู้บัณฑิต

ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตพบว่า คุณภาพบัณฑิตโดยรวมในปีการศึกษา 2564 – 2566 อยู่ในระดับดีมาก โดยในด้านคุณธรรม และจริยธรรม และด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.27$ รองลงมาคือด้านความรู้ $\bar{X} = 4.26$ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ $\bar{X} = 4.20$ ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ $\bar{X} = 4.17$ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.14$ ตามลำดับ

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ, การประเมินผล, ทักษะวิชาชีพ, คุณธรรมและจริยธรรม

บทนำ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการพยาบาล โดยมีปรัชญาที่มุ่งผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพให้มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล และการสาธารณสุขให้เกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การบริการวิชาการ การสร้างสรรค์งานวิจัยทางการพยาบาล และสาธารณสุข บริการสาธารณสุขสาธิต ตลอดจนมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งแวดล้อม ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) (Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom, 2019) ซึ่งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ (Nakhon Phanom University, 2023) (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับตัวชีวิตใน ความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึง ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ ของตนเอง (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กว่าสามทศวรรษที่ผ่านมา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ผลิตบัณฑิตทางการพยาบาลให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนทั่วประเทศมาแล้ว จำนวน 27 รุ่น ยังคงมีปณิธานที่แน่วแน่ในการมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีคุณภาพ การประเมินบัณฑิตคือเครื่องมือที่จะช่วยให้ได้รับรู้ข้อมูล ความสัมพันธ์ของคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมถึงข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยฯ (Kongkhunthot et al., 2020) โดยในปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยฯ ได้มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 147 คน พบว่า คุณภาพของบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อทำการแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านความรู้/ด้านทักษะวิชาชีพ เฉพาะด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จากผลการประเมินในปีการศึกษาดังกล่าว วิทยาลัยฯ ได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพรวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและในปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยฯ ได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรและได้การรับรองหลักสูตรจากสภาการพยาบาล จึงต้องมีการประเมินคุณภาพบัณฑิตไม่ว่าจะเป็นในด้านของคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะทางวิชาชีพ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นของสถาบัน อาทิ เป็นผู้ใช้ภาษาได้ดี ถูกต้อง ประพฤติดี มีกิริยามารยาทดี คิดตรึกตรองได้ถี่ถ้วน และมีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองดีของสังคมไทยและสังคมโลกตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของชาติ และนำผลการประเมินคุณภาพบัณฑิต ไปพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว คณะวิจัยจึงได้จัดให้มีการติดตามและประเมินคุณภาพบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจากผู้ใช้นบัณฑิต เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลและทราบถึงคุณภาพของบัณฑิต ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้นั้น ไปกำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน วางแผนด้านการศึกษา และสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดกระบวนการผลิตบัณฑิตที่ดี ผลิตบัณฑิตตรงตามความต้องการของผู้จ้างงานรับใช้สังคมและประเทศได้อย่างมีคุณภาพสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2564-2566

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา

กลุ่มประชากร เป็นผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นผู้ประเมินบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในแต่ละองค์กร โดยมีบัณฑิตที่จะได้รับการประเมินจำนวนทั้งสิ้น 444 คน โดยในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนบัณฑิต 149 คน ปีการศึกษา 2565 มีจำนวนบัณฑิต 150 คน ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนบัณฑิต 145 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาโดยกองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยนครพนม (Office of Academic Promotion and Registration, Nakhon Phanom University, 2017) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะการตอบคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมข้อความได้แก่ องค์กรผู้ใช้นบัณฑิต สถานะของผู้ตอบแบบประเมิน

ส่วนที่ 2 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แบ่งเป็นทั้งหมด 6 ด้าน 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Likert Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพมากที่สุด
 - 4 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพมาก
 - 3 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพปานกลาง
 - 2 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพน้อย
 - 1 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพน้อยที่สุด
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตนี้ เป็นแบบประเมินกลางที่พัฒนาโดยกองส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือดังกล่าวที่ใช้รวบรวมข้อมูล ไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินคุณภาพบัณฑิต โดยนำเครื่องมือทั้งหมดที่ใช้ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง โดยทำการเก็บจากตัวอย่างที่มีลักษณะของประชากรใกล้เคียงกัน จากสถานที่ปฏิบัติงานของบัณฑิต และไม่นำมารวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างของการเก็บข้อมูลหลัก เพื่อประเมินความชัดเจนของคำถาม จากนั้นทำการทดสอบหาความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้ค่า Alpha = 0.88 แยกรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม = 0.85 2) ด้านความรู้ = 0.87 3) ด้านทักษะทางปัญญา = 0.88 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ = 0.90 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ = 0.89 6) ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ = 0.89

จริยธรรมการวิจัย

การดำเนินการขอรับรองจริยธรรมการวิจัย คณะวิจัยได้ดำเนินการขอการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กับคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครพนม และได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เลขที่ HE14567 ลงวันที่ 15 สิงหาคม

2567 เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อโครงการวิจัยผ่านการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครพนมเรียบร้อยแล้ว คณะวิจัยได้ทำการชี้แจงสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง อธิบายรายละเอียดในเอกสารชี้แจง แก่กลุ่มตัวอย่าง และเลือกใช้คำในการสื่อสารที่เข้าใจง่าย และชัดเจน อธิบายว่าการร่วมวิจัยนี้เป็นการเชิญชวนและเข้าร่วมด้วยความเต็มใจที่จะเข้าร่วมการวิจัย คำนี้ถึงสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง หากรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจกับบางคำถาม มีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามนั้นได้ รวมถึงมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยโครงการวิจัยนี้ ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด ข้อมูลถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น และจะดำเนินการทำลายข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย และการวิจัยครั้งนี้ท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าส่วนงาน ของบัณฑิต
2. ผู้วิจัยทำการจัดส่งหนังสือและแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยในเบื้องต้นนั้น คณะทำงาน จะทำการโทรศัพท์ไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตรงเพื่อสย็นยันสถานที่ปฏิบัติงานปัจจุบันและทำการจัดส่งแบบสอบถามผ่านทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การวิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย สำหรับข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยจะนำมาจัด/แยกกลุ่มข้อมูลสรุปและอภิปรายผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตนั้น มีเกณฑ์การคิดคะแนนเป็น 5 ระดับดังนี้ (Srisa-ard, 2017)

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

คะแนนค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง บัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปและนำเสนอผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

Table 1 Number and percentage of employers by organization type in academic years 2021–2023.

Organization Type	2021		2022		2023		2021-2023	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Public healthcare facilities	100	67.1	111	74.0	93	64.2	304	68.47
Private healthcare facilities	49	32.9	39	26.0	52	35.8	140	31.53
Total	149	100	150	100.0	145	100.0	444	100.00

จาก Table 1 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ปฏิบัติงานใน สถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด เมื่อพิจารณารายปี พบว่าในปีการศึกษา 2564 บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐมีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 67.12 ขณะที่บัณฑิตปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของเอกชนมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.88 สำหรับปีการศึกษา 2565 พบว่าบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐเพิ่มขึ้นเป็น 111 คน หรือร้อยละ 74 ในขณะที่บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของเอกชนมีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ

26 ในปีการศึกษา 2566 จำนวนบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐลดลงเหลือ 93 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 ส่วนบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของเอกชนเพิ่มขึ้นเป็น 52 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 เมื่อนำข้อมูลของทั้งสามปีการศึกษา (2564–2566) มาพิจารณาในภาพรวม พบว่าบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐมีจำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 68.47 ในขณะที่บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของเอกชนมีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 31.53

Table 2 Mean scores of graduates' quality as perceived by employers (by domain) in academic years 2021–2023.

Graduate Quality Domain	2021		Interpre- tation	2022		Interpre- tation	2023		Inter- pre- tation	2021-2023		Interpre- tation
	Mean	S.D.		Mean	S.D.		Mean	S.D.		Mean	S.D.	
1. Morality and ethics	4.30	0.85	Very good	4.23	0.79	Very good	4.27	0.78	Very good	4.27	0.81	Very good
2. Knowledge	4.20	0.85	Good	4.32	0.72	Very good	4.26	0.79	Very good	4.26	0.79	Very good
3. Cognitive skills	4.17	0.91	Good	4.22	0.78	Very good	4.41	0.83	Very good	4.27	0.84	Very good
4. Interpersonal skills and responsibility	4.04	0.85	Good	4.18	0.77	Good	4.21	0.79	Very good	4.14	0.80	Good
5. Numerical analysis, communication, and IT skills	4.10	0.91	Good	4.21	0.82	Very good	4.29	0.80	Very good	4.20	0.84	Very good
6. Professional skills	4.08	0.88	Good	4.20	0.73	Good	4.24	0.24	Very good	4.17	0.62	Good
Overall quality	4.14	0.87	Good	4.22	0.66	Very good	4.28	0.71	Very good	4.21	0.75	Very good

จาก Table 2 พบว่า คุณภาพบัณฑิตโดยรวม ปีการศึกษา 2564 – 2566 อยู่ในระดับดีมาก โดยในด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.27$ รองลงมาคือด้านความรู้ $\bar{X} = 4.26$ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ $\bar{X} = 4.20$ ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ $\bar{X} = 4.17$ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.14$

เมื่อทำการพิจารณาแยกเป็นรายปีการศึกษา พบว่า ในปีการศึกษา 2566 คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยในด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.41$ รองลงมาคือด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ $\bar{X} = 4.29$ ด้านคุณธรรมจริยธรรม $\bar{X} = 4.27$ ด้านความรู้ $\bar{X} = 4.26$

ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ $\bar{X} = 4.24$ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.21$

ปีการศึกษา 2565 คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก $\bar{X} = 4.22$ โดยในด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.32$ รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม $\bar{X} = 4.23$ ด้านทักษะทางปัญญา $\bar{X} = 4.22$ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ $\bar{X} = 4.21$ ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ $\bar{X} = 4.20$ ด้านด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.04$

ปีการศึกษา 2564 คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี $\bar{X} = 4.14$ โดยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.30$ รองลงมาคือด้านความรู้ $\bar{X} = 4.20$ ด้านทักษะทางปัญญา

$\bar{X} = 4.17$ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ $\bar{X} = 4.10$ ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ $\bar{X} = 4.08$

วิจารณ์และสรุปผล

จากผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตลอดสามปีการศึกษา พบว่าบัณฑิตได้รับการประเมินโดยรวมสามปีการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งในด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา จะพบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ จากผลการประเมินจึงสะท้อนได้ว่าบัณฑิตมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในสายอาชีพได้อย่างเหมาะสม และกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนมเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนที่แสดงให้เห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีและมีหัวใจด้วยความเป็นมนุษย์ ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นคุณธรรมนำวิชาการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น โครงการจิตอาสา โครงการบริการวิชาการแก่สังคมและการอบรมจริยธรรมวิชาชีพ ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกถึงความรับผิดชอบและความมีวินัย เช่น การตรงต่อเวลา การดูแลผู้ป่วยด้วยความเอื้ออาทร และการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล สิ่งเหล่านี้จึงสะท้อนว่าบัณฑิตพยาบาลมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kongkhunthot et al. (2020) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิตพยาบาลที่จบใหม่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

Sriptho et al. (2020) ที่ประเมินคุณภาพบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี ที่บัณฑิตได้รับการประเมินคุณภาพในด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้รับการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี และได้รับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และได้สรุปไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการให้บริการด้วยความเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ ความมีเมตตา เอาใจใส่ ความเห็นอกเห็นใจกันในเพื่อนมนุษย์ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรกในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ในรายวิชาต่างๆ เป็นปัจจัยหนึ่งที่บัณฑิตพยาบาลได้รับการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี ตามทัศนคติของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้นิติ

จากผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตในช่วงสามปีการศึกษา ผู้ประเมินเห็นว่าโดยภาพรวมบัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับดีถึงดีมากในทุกด้าน และผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาเพิ่มเติมดังนี้

ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เพิ่มกิจกรรมกลุ่มการทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษา และการฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ

พัฒนาทักษะทางวิชาชีพเฉพาะและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือหลักสูตรเสริมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในสาขาวิชาชีพ เพื่อให้บัณฑิตสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมแรงงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรนำผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตปรับใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

โดยเฉพาะการส่งเสริมทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

2. ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความเป็นผู้นำ

3. ควรสนับสนุนกิจกรรมด้านคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกทั้งในด้านเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2. ทำการติดตามผลระยะยาวของบัณฑิตหลังการจ้างงาน เพื่อประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสถานประกอบการจริง

3. เปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตกับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะวิจัย ขอขอบพระคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนมและผู้ใช้บัณฑิตทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

References

- Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom. (2019). *Report on the ratio of Full-time Equivalent Students (FTE) to faculty members*. Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Phanom.
- Kongkhunthot, P., Jarupisitpaiboon, C., Kaewkuntun, N., Premasawat, N., & Phangam, M. (2020). Employers' opinions on the quality and identity of nursing graduates from Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima in the 2018 academic year. *Journal of Health Science*, 29(6), 1086–1094.
- Nakhon Phanom University. (2023). *Educational quality assurance manual of Nakhon Phanom University academic year 2023*. <https://qa.npu.ac.th/manual/>
- Office of Academic Promotion and Registration, Nakhon Phanom University. (2017). *Graduate quality assessment questionnaire based on the National Higher Education Qualifications Framework*. Nakhon Phanom University.
- Sripho, S., Khachat, S., & Jantar, U. (2020). Characteristics of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework and desired characteristics according to the identity of graduates of Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi*, 3(1), 61–80.
- Srisa-ard, B. (2017). *Introduction to research* (10th ed.). Suweeriyasarn.